

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 17. april 2024 blev i sag nr. 99668:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

TJM Forsikring
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har husforsikring. I brev af 17/4 2023 til nævnet har klagerens repræsentant bl.a. anført:

"Klager har i samråd med sine byggetekniske rådgivere forsøgt at formå Tryg til, at anerkende skadesagens udbedring i et tilstrækkeligt omfang, men det er desværre ikke lykkedes.

Derfor er klager nu nødt til, at bede om, at Ankenævnet afgør uenigheden mellem Tryg Forsikring og klager.

Sagsfremstilling

Klager har som nævnt tegnet husforsikring hos Tryg Forsikring. Herefter blot kaldet Tryg.

Der er tale om, at der har været to dækningsberettigede rørskader i bygningen med vandskader til følge. Begge vandskader har været dækningsberettigende i forhold til Tryg.

Den ene skade er et dækningsberettiget rørbrud i gulvkonstruktionen forhold til husforsikringen med vandskade til følge og skadedatoen er den 1. august 2018. Her var soveværelset og entreen direkte berørt af vandskaden. Det er klagers påstand, at vand er trukket fra entreen og videre ind ved overgangen til den tilstødende stue, hvor der ikke blev udført destruktive undersøgelser dengang.

Der har derudover i tidligere ejers ejertid også været en rør-/vandskade i gulvkonstruktionen i entreen. Der er i forbindelse med afklaringen af den seneste rør-/vandskade i 2018 konstateret omfattende skimmelvækst i det område af stuen, som støder op til entreen.

Det er klagers opfattelse, at hvis det ikke er den seneste vandskade fra 2018, der har forårsaget skimmelvækst i gulvkonstruktionen efter en utilstrækkelig udbedring, da må det være vandskaden fra før 2018 i tidligere ejers ejertid, som har været årsagen begrundet i en utilstrækkelig udbedring.

Klager konstaterede i 2019 en udpræget lugtgene og på den baggrund blev det af [rådgivende ingeniørfirma 1], [fugtfirma 1] samt [fugtfirma 2] konstateret, at der var fugt og skimmelvækst i stuen det tilstødende område til entreen. Forløbet så dengang sådan her ud:

- Vandskade konstateres i august 2018.
- [Firma] trykprøver varme- og brugsvandsrør, og finder ikke utætheder (hul kan være stoppet og derfor ikke sporbart).
- [Skadeservicefirma] er der samtidigt med [firma], og siger: Der må være vand under gulvbelægning.
- Tryg v/... giver [skadeservicefirma] accept til at skære mindre åbning i gulvbelægning i entre.
- [Skadeservicefirma] ser tynd vandstråle ud af 1 varmerør; dette bliver kort efter udbedret af vvs'er.
- Klager har video af vandstråle.
- Klager konstaterer i 2018 lugtgener i skab i soveværelse.
- Klager kontakter Tryg, og anmelder luftgener i skabe i soveværelse.
- Tryg v/... giver [skadeservicefirma] accept til at fjerne skabe i soveværelse og undersøge under gulvbelægning under fjernede skabe.
- [Skadeservicefirma] konstaterer mug; [skadeservicefirma] 'behandler/bekæmper' mug fra åbning i gulvbelægning. [Skadeservicefirma] tager fotos.
- [Skadeservicefirma] oplyser til klager, jf. [skadeservicefirmas] fotos, at der er så meget mug/simmel, at skade bør undersøges nærmere.
- Der undersøges ikke mere af Tryg.
- I efterår 2019 lugter klager forsat mug i skabe i soveværelse, og nu også i tilstødende del af stue.
- Klager kontakter [rådgivende ingeniørfirma 1] i efterår 2019.

Der var ikke tegn på en mere generel opfugtning af gulvkonstruktionen og nedbrydningsskader i gulvkonstruktionens trædele, som kunne være forårsaget af f.eks. opstigende grundfugt. Derfor kan opstigende grundfugt helt udelukkes.

Klager må derfor afvise, at der i bygningen er en forekomst af opstigende grundfugt i dette tilfælde, idet det ville have været opdaget i forbindelse med udbedringen af de to vandskader. Der er alene konstateret skimmelvækst præcist i området, hvor der skete deciderede vandskader på grund af rørskader.

Ved undersøgelse andre steder er der ikke fundet tegn på råd/nedbrydningsskader i gulvkonstruktionen, der indikerer eller for den sags skyld dokumenterer, at der skulle være nogen problemer med opstigende grundfugt i bygningens gulvkonstruktion.

Således kan den lokale skimmelvækst i området af stuen op ad rør-/vandskadestedet for klager at se alene relatere sig til den skete rør-/vandskader i klagers ejertid, subsidiært den tidligere rør-/vandskade i tidligere ejers ejertid.

Opstigende grundfugt forekommer *ikke* nødvendigvis i huse fra før 1972 med en fugtspærre

Der *kan* forekomme opstigning af grundfugt i et hus opført i 1971, men det er *ikke* nødvendigvis tilfældet i alle huse fra 1971, at der generelt forekommer opstigende grundfugt, fordi også dengang var der i BR66 krav om fugtstandsende foranstaltninger:

Kap. 7 Fugtisolering**Stk. 1. Bygninger skal beskyttes mod fugtighed fra grunden.**

[Rådgivende ingeniørfirma 2] har konstateret, at der blev lagt en plastik i forbindelse med udførelsen og således blev bygningen rent faktisk beskyttet mod fugtighed fra grunden præcist som [rådgivende ingeniørfirma 2] oplyser om i deres rapport:

...

Der er plastikfolie lagt mellem singels/underlag for gulvkonstruktionen og betonen, der udgør terrændækket og udgør en fugtstandsende foranstaltning.

I forbindelse med vandskaden fra 2018 'mente' Trygs udsendte samarbejdspartner ikke, at vandet var trukket under eller igennem den støbte opkant, der er i overgangen imellem entre og stue. Det er dog samtidigt en realitet, at den støbte opkant umiddelbart ikke er sikret mod vandgennemtrængning fra det ene rum til det andet rum.

Betonopkant ikke beskyttet mod vand, som trænger ud i gulvkonstruktionen fra utætte rør og ledes inde i selve gulvkonstruktionen:

...

Plastikfolie lagt oven på singels, men under betonen, som udgør terrændækket, som beskytter gulvkonstruktionen mod opstigende grundfugt.

Desværre kan fugtspærre ikke skærme en betonopkant mellem rummene mod rørskevand der løber inde i gulvkonstruktionen oven på terrændækket og suges op af/ind i betonopkanten.

Den plastikfolie, som [rådgivende ingeniørfirma 2] har konstateret tilstedeværelsen af, blev lagt i forbindelse med husets opførelse for at beskytte bygningen imod opstigende grundfugt.

Formålet med fugtspærren var, at den skulle ligge som fugtstandsende foranstaltning mellem sten-/underlag og ovenpå blev lagt beton, så fugt fra grunden ikke kunne trænge op i gulvkonstruktionen. Plastikfolien blev ikke lagt for at beskytte mod vandets 'vandring' inde i selve gulvkonstruktionen fra rum til rum i tilfælde af vandskade.

Der er derfor ingen hindring indbygget i bygningen, der kan forhindre vand vandrer fra rum til rum, som i tilfældet mellem entre og stue via den ikke vandtætte betonopkant. Tidligere tiders beton var ikke lige så modstandsdygtig over for vand som nyere tiders beton i højere grad er. Derfor har det været muligt for vandet fra rørskaderne at brede sig i gulvkonstruktionen gennem betonadskillelsen fra entre til stue.

I den modsatte ende af stuen er der til sammenligning ikke konstateret opfugtning. Der er ikke nogen steder i gulvkonstruktionen konstateret nedbrydningsskader eller andre forhold, som underbygger Trygs udokumenterede påstand om opstigende grundfugt.

Tryg afviste senest den 23. januar 2023, at der er en relation til den tidligere vandskade dette sted.

Tryg tilbageholder oplysninger om udbedringerne af de to vandskader

Den tidligere rør-/vandskade i entreen skete i tidligere ejers tid i bygningen og her var Tryg ligeledes husforsikringsselskab.

Tryg har oplyst klager om, at Tryg har adgang til informationerne om den tidligere rør-/vandskade fra før 2018, fordi Tryg var daværende husforsikringsselskab. Således ville det være muligt for Tryg, at dele oplysningerne omkring udbedringens omfang i forhold til den tidligere rør-/vandskade med klager – eventuelt i anonymiseret form om behov for anonymisering alt efter, hvilke oplysninger der står i dokumenterne.

Når Tryg ikke villigt fremlægger den fornødne dokumentation, bekræfter det klager i, at der ikke er udbedret i tilstrækkeligt omfang og at Tryg er bekymret for det bagslag det dermed giver for Tryg, at dokumentationen påviser, at klager har ret i sin kritik af Tryg.

Klager skal bede Tryg om at fremlægge dokumentationen for udbedringens omfang i form af fakturaer og taksatorrapporter for Ankenævnet i denne klagesag, så disse bilag kan indgå i Ankenævnets vurdering.

Klager beder også Tryg om at fremlægge taksatorrapport og andre dokumenter i skadesagen i denne ankenævns sag, så det sikres at alle relevante bilag fra den tidligere skadesag også kan indgå i Ankenævnets vurdering.

Det er klagers opfattelse, at samtlige bilag i de to skadesager bør indgå i vurderingen af, hvilken udbedring der er foretaget i forbindelse med vandskaderne og om udbedringerne kan siges at være tilstrækkelige og ligeså arbejdet med affugtning og skimmelsanering inden udbedringerne gik i gang.

Klager står tilbage nu med en følgeskade af formentlig den seneste rør-/vandskade eller rør-/vandskade eller den tidligere dækningsberettiget rør-/vandskade – begge skader behandlet af Tryg over husforsikringen.

Der foreligger ingen dokumentation fra Tryg om omfangsbestemmelsen af skaden i tidligere ejers ejertid og beslutningen om, hvad udbedringen dengang skulle indeholde. Der foreligger heller ikke dokumentation for, om der blev udført en tilstrækkelig og forskriftsmæssig udbedring med affugtning til et normalt fugtniveau for gulvkonstruktionen og en kvalificeret udført skimmelsanering og således med dokumentation for, hvad der er skimmelsaneret og hvordan saneringen er foretaget og af hvilket firma.

Det er derfor nødvendigt, at få Ankenævnets stillingtagen om Tryg bør dokumentere omfanget af den tidligere udbedring, så det kan bekræftes eller udelukkes, at skimmelvæksten relaterer sig til de tidligere dækningsberettigede vandskader i entreen med skimmelvækst til følge i den tilstødende ende af stuen.

Klager mener den seneste rør-/vandskade er årsagen – subsidært den første rør-/vandskade

I det omfang, at Ankenævnet måtte finde, at skimmelvæksten ikke skyldes rør-/vandskade sket i 2018, er det klagers opfattelse, at vandskaden fra rørbruddet før 2018 i så fald må være årsagen til skimmelvæksten.

Rørbruddet og den efterfølgende vandskade i 2018 er sket i det samme område i bygningen. Husforsikringen var hos det samme forsikringsselskab under begge rør-/vandskader.

Klager forstår ikke, hvorfor Tryg problematiserer at anerkende, men det kan muligvis skyldes, at der netop ikke er sket en tilstrækkelig udbedring tidligere, hvilket Tryg kan se i deres skadesager og det giver en vis vægring fra Trygs side af at anerkende den konstaterede følgeskade af en dækningsberettiget rør-/vandskade.

Uanset om skimmelvæksten skyldes den ene eller den anden skade, så mener klager, at skimmelvækst er en almindelig kendt dækningsberettiget følgeskade af en rør-/vandskade – særligt, hvis ikke der omhyggeligt affugtes og skimmelsaneres, idet skimmelvækst opstår efter blot 5-6 dages vandskade. Det kræver derfor en hurtig og effektiv indsats for at undgå dannelse af skimmelvækst.

Det kan tage flere år før skimmelvæksten manifesterer sig efter en utilstrækkeligt affugtet og/eller skimmelsaneret rør-/vandskade, hvilket der er flere eksempler på. I klagers tilfælde var det en voldsom lugtgene, der ledte klager på sporet af, at lugten kunne skyldes utilstrækkelig omfangsbestemmelse og/eller skadeudbedring i gulvkonstruktionen efter rør-/vandskader.

Affugtningen af vandskader bør ikke standses før der foreligger behørig dokumentation for, at affugtningen har medført en tilstrækkelig affugtning af det vandskadebelastede område inden en udbedring sættes i gang.

Ligeså bør skimmelsaneringens effektivitet sikres gennem minimum en test efter tilendebragt skimmelsanering, så effekten af skimmelsaneringen er klarlagt og påvist tilstrækkelig (kvalitetssikring).

Formentlig har Tryg ikke på skadetidspunktet fået undersøgt om vandet havde bredt sig til det tilstødende rum, hvorfor fugten har stået ubehandlet hen og derved har dannet grobund for skimmelvækst.

Klager har tegnet en husforsikring med dækning af udgiften til udbedring af rør-/vandskader og holder derfor fast i, at Tryg naturligvis bør dække den konstaterede følgeskade. Er der tale om at det er den tidligere rør-/vandskade fra tidligere ejers ejertid fritager det ikke Tryg for at skaden blev omfangsbestemt korrekt og at indsatsen for affugtning og skimmelsanering blev udført i et tilstrækkeligt omfang.

Det er klagers berettigede bekymring, at Tryg ikke i skadesagerne foretog en korrekt vurdering af rør-/ vandskadernes omfang og udbedring på et tilstrækkeligt og korrekt oplyst grundlag.

Der er konstateret massiv skimmelvækst i området i stuens ene ende beliggende ved entreen, se [rådgivende ingeniørfirma 2]'s rapport:

...

Det kan i realiteten være lige meget for Tryg om det er den ene eller den anden af vandskaderne, som har medført skimmelvæksten, når der er tale om dækningsberettigede rør-/vandskader, fordi begge skader er dækkede og behandlere af Tryg. Det er enten den ene skade eller den anden skade, som ikke er blevet håndteret korrekt i forbindelse med den udbedring som Tryg har erstattet.

Bevisbyrden for at det forholder sig sådan, at skimmelvæksten relaterer sig til vandskaden er boligejers og den mener klager, at have løftet i det fornødne omfang gennem indhentning af rapporten fra [rådgivende ingeniørfirma 2].

[Rådgivende ingeniørfirma 2] har kommenteret de enkelte bilag, som klager har modtaget fra Tryg i klagers seneste skadesag:

...

[Firma] konstaterede ingen rørskade – og alligevel var der en rørskade.

...

Klager kan derfor ikke anerkende en påstand om, at der skulle være tale om opstigende grundfugt lige netop dette ene lokale sted i bygningen og ikke andre steder. Derudover er der lagt plastikfolie, som fugtstandsende foranstaltning.

...

Det er klagers opfattelse, at der er så stor usikkerhed om, hvem der har foretaget hvad, herunder om der er blevet foretaget det, som skulle foretages samt om det som er foretaget reelt er tilstrækkeligt til at udbedringen/reableringen kunne gå i gang eller om reableringen burde have afventet yderligere fugt-/skimmeltiltag.

Klager mener ikke, at Trygs taksator har rimelig grund til at afvise et specialistfirmas [rådgivende ingeniørfirma 2's] rapport og argumentation for, at udbedringen ikke i 2018/2019 var grundig nok.

Tryg har ikke fremlagt nogen dokumentation for, hvordan udbedringerne er sket i forbindelse med de to rørskader, som havde vandskader i gulvkonstruktionen til følge.

Tryg har ikke på det fornødne sikre grundlag dokumenteret, at de rør-/vandskaderne er omfangsbestemt /håndteret korrekt fra Trygs side.

Tryg henviser til, at der må være andre grunde til skimmelen, men kan ikke konkret dokumentere de andre grunde. Der er således blot tale om en udokumenteret påstand/gætteri fra Trygs side.

Klager må formode, at havde det været muligt for Tryg at kunne dokumentere, at Trygs omfangsbestemmelse, fugtmålinger og skimmelrapportering havde været tilstrækkelige i forbindelse med skaderne, var denne dokumentation utvivlsomt blevet fremlagt af Tryg.

Ligeså foreligger der heller ikke nogen dokumentation for Trygs påstand om, at det må være opstigende grundfugt, der er årsagen. Det er således også blot en greb ud i luften i mangel af andre argumenter fra Trygs side.

Klager kan umiddelbart kun se to grunde til skimmelvæksten. Primært rør-/vandskaden i 2018 i klagers ejertid. Sekundært rør-/vandskaden før 2018 i tidligere ejers ejertid. Begge skadesager dækningsberettigede hos Tryg over husforsikringen.

Der kan gå flere år før skimmelvækst fra en vandskade generer i en bolig

Der kan gå en årrække før en skimmelskade efter en vandskade manifesterer sig i beboelsen som f.eks. ildelugt i opholdsrum i beboelsen som hos klager.

Det er almindelig kendt i forsikringsbranchen, at f.eks. husforsikringer har en 'passion' for blot at udbedre rørskader med strømpeforinger eller udskiftning af rør på et stræk uden at tage hånd om, at få affugtet det vand, som er trængt ud på grund af rørskaden og at få skimmelsaneret i et tilstrækkeligt omfang.

Derfor konstateres det ind i mellem nogle år senere, at der er skimmelsvamp og problemer på grund af en utilstrækkelig udbedring af vandskader.

Der kan derfor sagtens gå en årrække før en skimmelskade - efter en vandskade - manifesterer sig på en måde, hvor den bliver til stor gene for beboerne i et hus.

Klager vedhæfter eksempelvis en supplerende skønserklæring fra en sag, hvor Tryg tilfældigvis også var part i sagen, hvor et husforsikringsselskab foretog en for ringe omfangsbestemmelse af udbedringen efter en vandskade fra et brusearmatur.

To år senere er der fortsat endog meget opfugtet ved skønsmandens første besøg til trods for at der ved udbedringen fra reparatøren også blev boret ventilationshuller i gulvbelægningen:

...

Klager henviser også til kendelse 98460, som klager finder er illustrativ for den situation klager står i med Tryg. Kendelsen var ligeledes en skadesag håndteret af Tryg:

...

Klager har hermed også sandsynliggjort, at det desværre er en korrekt påstand, når klager påstår at skadesagshåndteringen ved vandskader desværre ikke altid udføres i et rimeligt og nødvendigt omfang af husforsikringer, uanset der er en taksator tilknyttet.

Derudover dokumenterer den illustrative skønserklæring og ankenævnskendelse for to af hinanden uafhængige vandskader, at der kan være restfugt og skimmelvækst i lukkede bygningskonstruktioner i flere år efter en vandskade, hvis ikke der i forbindelse med en vandskade omfangs bestemmes, affugtes og skimmelsaneres korrekt.

Derudover henviser klager til kendelserne:

...

Det var i øvrigt også en vandskadesag hos Tryg, hvilket muligvis kunne tyde på, at der måske kunne være et mere generelt problem i den måde Tryg har valgt at håndtere vandskader. Det er i hvert fald en mulighed.

Fugt flere år efter udbedring, fordi det ikke var udtørret optimalt inden udbedring.

...

Utilstrækkelig udbedring konstateret flere år senere og selskabet måtte erstatte tilstrækkelig udbedring.

Klager henviser også til kendelserne 89642, 88540, 84987, hvoraf det fremgår, at det er tilstrækkeligt for en klager at sandsynliggøre, at der foreligger en dækningsberettiget skade. Klager mener

dog med [rådgivende ingeniørfirma 2's] rapport med supplerende kommentarer, at have løftet bevisbyrden med en egentlig dokumentation.

Begge vandskader kan være årsagen til skimmel, men den seneste er primær

I det omfang, at Ankenævnet måtte nå det resultat, at skimmelvæksten ikke har en relation til skaden før 2018, gør klager gældende, at det i så fald må være skaden i 2018, der har forårsaget skimmelvæksten i entreen.

I forhold til vandskaden fra 2018 – se også [rådgivende ingeniørfirma 2's] rapport med deres kommentarer til de af Trygs bilag som klager har modtaget – at der er tydelige tegn på, at entreen blev påvirket af vandskaden i 2018:

Det fremgår af [skadeservicefirmas] rapport, at:

...

Klager påpeger i den forbindelse, at vandet er løbet oven på dampspærre i entreen og ind i soveværelset, hvor der ingen dampspærre er i soveværelset. Der blev ikke foretaget destruktiv undersøgelse af stuegulvet i den ende, hvor der nu er konstateret skimmelvækst. Det forholder sig sådan, at vandet har kunne trænge ind i stuen gennem en betonopkant, som ikke er vandtæt, da den er udført af en ældre beton.

[Skadeservicefirma] har registreret at også entreen er vandskaderamt:

...

Vandets veje er som bekendt uransagelige og vand løber og trænger ind, hvor det kan finde sin vej. Derfor bliver man nogen gange overrasket over, hvor vandet er kommet frem til.

Det er da også [skadeservicefirmas] anbefalinger i rapporterne, at der sker affugtning og skimmelsanering af blandt andet entreen:

...

Klager venter nu på Trygs svar på klagen

Klager har foreløbigt forklaret om sit syn på sagen og Trygs afvisning af, at erstatte udbedringen af skimmelvæksten.

Klager venter nu på, at Tryg svarer på ankenævnsklagen og i den forbindelse fremlægger den fornødne dokumentation for de skete udbedringer før 2018 og de skete udbedringer i 2018/2019, herunder taksatorrapporter og eventuelle tekniske rapporter samt resultater af affugtningskontrol og skimmelsanering inden udbedringerne af vandskaden blev igangsat."

Selskabet har den 17/5 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg har nu haft lejlighed til at gennemgå, og kan indledningsvis konstatere, at sagen ikke tidligere har været behandlet af selskabets klageansvarlige afdeling. Henset til, at der i sagen foreligger forskellige rapporter med forskellige vurderinger, vil selskabet rette henvendelse til klagers repræsentant for i fællesskab at finde en ekspert, der vil kunne foretage yderligere undersøgelser og vurdere det byggetekniske og fugttekniske i sagen. Sagen bedes derfor sat i bero på indtil der foreligger en rapport fra den i fællesskab fundne ekspert."

Selskabet har i kommentar af 16/8 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Til nævnets orientering har jeg d.d. uploadet selskabets brev af 5. juli 2023 til klagers repræsentant.

Selskabet har på grund af en ny vandskade på større dele af klagerens ejendom, valgt at lade tvivlen komme klageren til gunst, og derfor accepteret også at foretage udbedring i pejsestuen. Der er indhentet tilbud på udbedring af den nye vandskade, samt på udbedringen af pejsestuen. Pejsestuen fremgår af side 3 i opgørelsen.

Det er herefter selskabets opfattelse, at sagen kan betragtes som forligt, og vi vil igen anmode om en afslutningskode 102, da der ikke havde været rettet henvendelse til den klageansvarlige afdeling."

Klagerens repræsentant har i kommentar af 5/9 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Klager gør opmærksom på, at det er tilstrækkeligt, at klager klager til selskabet over afgørelsen og det er sket, hvor Tryg flere gange har fastholdt deres afgørelse. At Tryg nu gør gældende at der ikke er klaget til den klageansvarlige ændrer ikke ved, at der er klaget til Tryg flere gange.

Der blev ikke givet klagevejledning fra Tryg i forbindelse med Trygs fastholdelse af afvisningen den 4. august 2022 og den 25. januar 2023.

Allerede af disse grunde er det en absurd påstand at fremkomme med, når Tryg skriver at klager ikke har klaget til den klageansvarlige.

Klager mener ikke, at være forpligtet til at klage endnu flere gange til Tryg end sket før en klage til Ankenævnet.

Det er godt, at Tryg - endelig - har anerkendt at erstatte skadesagen, der jo har verseret meget længe inden Tryg anerkendte.

Klager er indforstået med at betragte sagen som forligt, når Tryg har anerkendt at erstatte udgifterne til den bistand, som skadesagen har medført for klager. Klager lægger fakturaerne i ankenævns sagen og venter på svar fra Tryg på dette spørgsmål. Anerkender Tryg ikke at betale for bistanden, der jo netop skyldes Trygs skadebehandling, må det overlades til Ankenævnet at vurdere det spørgsmål.

I det tilfælde at Tryg ikke refunderer klagers udgifter, så er sagen desværre ikke forligt.

Der kommer desuden fakturaer for [rådgivende ingeniørfirma 2's] undersøgelser hurtigst muligt. Det er også udgifter som klager har haft i skadesagen."

Klagerens repræsentant har i kommentar af 5/9 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Klager har netop lagt en faktura fra [fugtfirma 1] og 3 fakturaer fra [rådgivende ingeniørfirma 2] i klagesagen, idet disse beløb er udgifter som klager har haft i forbindelse med skadesagen.

Disse udgifter beder klager om at Tryg erstatter over for klager sammen med udgifterne til klagers ingeniør og [repræsentants] bistand."

Ankenævnet for Forsikring

10.

99668

Selskabet har i brev af 5/10 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Hermed bekræftes klagerens seneste indlæg med krav om erstatning for teknisk bistand i sagen.

Selskabet er ikke helt afvisende overfor kravet; men det fremsatte krav skal efter selskabets opfattelse vurderes ud fra Carsten Sennels artikel gengivet i Ufr. 2020B0275. Artiklen fremlægges. Da selskabet ikke på det foreliggende kan gennemskue hvilke rapporter det er, der kræves betaling for, samt hvornår disse skulle være sendt til selskabet opfordres klageren til at fremlægge rapporterne, samt dokumentere, hvornår, de blev sendt til selskabet.

Efter modtagelsen af disse oplysninger vil selskabet vende tilbage. Dog henledes nævnets opmærksomhed på, at der skal være tale om rimelige og nødvendige omkostninger."

Klagerens repræsentant har i kommentar af 8/11 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Klager har nu været gennem sin mailkorrespondance og har fundet den dokumentation, som Tryg har bedt om, uanset Tryg i forvejen havde eller burde have dokumentationen for den bistand, som [rådgivende ingeniørfirma 1] har ydet til klager, idet der har været en dialog med taksator ... som det ses af dokumentationen."

Selskabet har i brev af 6/12 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Klagerens repræsentant har tidligere fremsendt fakturaer for teknisk bistand, samt bistand fra klagerens repræsentant på et samlet beløb på 124.349,64 kr.

Heraf udgør de ca. 116.450 kr. udgifter til diverse tekniske rådgivere.

Som det fremgår af selskabets brev af 5. juli 2023, blev det grundet en ny rørskade besluttet at lade tvivlen komme klageren til gode, hvorfor selskabet accepterede at optage gulvet i pejsestuen, hvilket er nærværende sag.

Omkostningerne til denne udbedring er i bilaget 'Tilbudsliste' ligeledes uploadet den 16. august 2023 sat til 79.720 kr. + moms eller i alt 99.650 kr.

Som det fremgår af artiklen offentliggjort i UFR2020B275 side 282, vil omkostningerne skal omkostninger til erklæring og bistand fra sagkyndige stå i et rimeligt forhold til sagsgenstanden, og selskabet har ret til kun at betale et rimeligt arbejdsvederlag ud fra en konkret vurdering af sagen.

Det er selskabets opfattelse, at omkostninger på 124.349,24 kr. ikke er rimelige i forhold til en sagsgenstand, der ikke overstiger 100.000 kr.

Selskabet har gennemgået de fremsendte regninger, samt klagerens rådgivers seneste kommentarer, og kan i den forbindelse konstatere følgende i forhold til de enkelte fakturaer:

[Rådgivende ingeniørfirma 2]: ... dækker over et notat udarbejdet 16. januar 2023

[Rådgivende ingeniørfirma 2]: ... dækker prøver som [Rådgivende ingeniørfirma 1] har udtaget

[Rådgivende ingeniørfirma 2] ... kan ikke umiddelbart se, hvad den relaterer sig til
[Fugtfirma 1] ...: [Rådgivende ingeniørfirma 2] har anvendt rapporten i et indlæg
[Klagerens repræsentant], assistance forud for nævnebehandlingen ?
[Rådgivende ingeniørfirma 1] ... Mail er fremlagt
[Rådgivende ingeniørfirma 1] ... Udtagning af fem prøver
[Rådgivende ingeniørfirma 1] ...: Intet ses modtaget, der viser hvad der er lavet.
[Rådgivende ingeniørfirma 1] ...: Intet ses modtaget, , der viser hvad der er lavet.
[Rådgivende ingeniørfirma 1] ...: Intet ses modtaget, , der viser hvad der er lavet.

Henset til gennemgangen af fakturaerne, sagsgenstanden for forholdet, selskabets ageren i sagen og den forløbne tid, er det selskabets opfattelse, at rimelige og nødvendige omkostninger i den konkrete sag, kan accepteres til et beløb på 40.000 kr. hvilket selskabet hermed tilbyder til fuld og endelig afgørelse af dette punkt i relation til nærværende sag.

Denne vurdering af rimelige omkostninger vil ikke kunne påberåbes i eventuelle senere sager."

Klagerens repræsentant har i brev af 21/12 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Det er et faktum, at Tryg har haft en verserende skadesag med klager gennem en længere årrække (omkring 4 år) og at klager har måtte søge bistand løbende i den forbindelse primært hos [rådgivende ingeniørfirma 1] og [rådgivende ingeniørfirma 2] – [rådgivende ingeniørfirma 2] er specialister på fugt- og skimmelskader.

Det er også et faktum, at Tryg har anerkendt at dække en udbedring af såvel den nyere (som i princippet kan have været der længe) samt den ældre vandskade ikke tidligere tilstrækkeligt omfangsbestemt vandskade i gulvkonstruktionen. Om det var 'ægget eller hønen der kom først' i dette tilfælde er ikke endeligt afklaret, idet der konstateredes en nyere vandskade, der kan have været til stede i en længere periode.

Det er endnu et faktum, at specialistfirmaet [rådgivende ingeniørfirma 2] udarbejdede udførte fugt- og skimmelarbejde og kunne konstatere, at der ikke var udbedret i et tilfredsstillende omfang ved den tidligere skadesag, hvor Trygs samarbejdspartnere foretog omfangsbestemmelsen og udbedringen.

Der var således ikke blot tydelige indikationer, men reel dokumentation for, at Trygs skadesagshåndtering ikke var optimal i den tidligere skadesag. At der er opstået en ny vandskade i samme område efterfølgende ændrer ikke ved de foreliggende facts, som er dokumentation optaget forinden den ny vandskade blev konstateret.

Klager havde indhentet dokumentationen for en utilstrækkelig udbedring af den tidligere vandskade og på et tidspunkt efterfølgende konstateres en ny vandskade. På det tidspunkt er der brugt penge på bistand fra [rådgivende ingeniørfirma 1] og [rådgivende ingeniørfirma 2].

Tryg fortsætter nu med at 'bøvle' i forhold til klager over den bistand som klager – i egenskab af almindelig forbruger og uden – som Tryg – at have en stor organisation bag sig, har gjort brug af i form af byggeteknisk bistand og dokumentation for en korrekt udbedring efter en mangelfuld udbedring, hvilket klager mente at have krav på – og som klager opnåede fra Tryg efter klagens indbringelse for Ankenævnet.

Tryg afslår fortsat at der foretages test i tilstødende rum og da vandets veje som bekendt er uransagelige, er det denne gang nødvendigt med en korrekt omfangsbestemmelse af vandskaden. Hvis Tryg fortsat ikke anerkender at der denne gang foretages en korrekt omfangsbestemmelse og der i den forbindelse skal ske en test af de tilstødende rum, vil klager se sig nødsaget til selv at bestille disse test foretaget.

Dette selv om der er en anerkendt vandskade, hvor det reelt er op til Tryg at få omfangsbestemt skaden korrekt og fremsætte det forslag til udbedring, som Tryg kan anerkende at der indhentes tilbud på. Klager skal påvise at der er en dækningsberettiget vandskade og det har klager påvist og Tryg har anerkendt.

Klager mener herefter det er op til Tryg, at få omfangsbestemt vandskaden på det fornødne sikre grundlag, så klager ikke en gang til efterlades med en utilstrækkelig omfangsbestemt og derfor utilstrækkelig udbedret vandskade.

Tryg har gennem meget lang tid været fuldt ud klar over, at [rådgivende ingeniørfirma 1] og [rådgivende ingeniørfirma 2] bistod klager byggeteknisk, idet klager ingen forudsætninger har for at matche Tryg på det punkt på anden måde end at søge byggeteknisk bistand.

Om Tryg ikke mente at den bistand var relevant for skadesagen eller at omfanget var for stort, da har det været muligt til Tryg at begrunde dette og afvise bistanden på et korrekt grundlag og på et langt tidligere tidspunkt i skadesagens forløb end på baggrund af en efterrationalisering.

Nu kommer Tryg så efter omkring 4 år og efter at have måtte anerkende skaden som dækningsberettiget og stiller spørgsmålstejn ved omfanget og nødvendigheden af den byggetekniske bistand, som klager har modtaget fra [rådgivende ingeniørfirma 1] og [rådgivende ingeniørfirma 2].

Klager har ikke haft andet at benytte byggeteknisk bistand til end skadesagen. Byggeteknisk bistand består i besigtigelser, målinger, undersøgelser, dialog med klager, [rådgivende ingeniørfirma 2] og Tryg, mange telefonsamtaler og mail.

At sagen ikke tidligere har fundet sin afgørelse med dækning må alene bero på Trygs egne forhold, da [rådgivende ingeniørfirma 2] dokumenterede, at der var problemer efter den tidligere og utilstrækkelig udbedring af en vandskade.

Det er desværre ikke et enestående tilfælde at et husforsikringsselskab står 'fadder' til en utilstrækkelig udbedring af en vandskade, se f.eks. kendelse 98460, der tilfældigvis også havde Tryg på selskabssiden i en utilstrækkelig udbedring af en vandskade. Jeg kender den konkrete klagesag som kendelsen drejer sig om, idet jeg bistod klager på sidelinien under ankenævns sagen.

..... alligevel fortsætter Tryg med at 'bøvle' i den her skadesag og nu er det over de udgifter, som det har kostet klager at få byggeteknisk bistand over for Tryg gennem omkring 4 år i stedet for at få afsluttet en i forvejen – for Tryg – uværdigt langstrakt skadesagsforløb. Der er ingen teknikere, der tilbyder gratis bistand i skadesager og slet ikke i et langstrakt forløb over flere år.

Klager påpeger flere forhold, der er årsag til forbruget af byggeteknisk bistand er stort i den aktuelle skadesag:

- Sagen har været langstrakt og har været i vel omkring 4 år. Længere tid koster flere penge i bi-stand
- De knap 100.000 kroner tager ikke hensyn til den del af skaden, som ville skulle være håndteret, hvis ikke ny skade var indtruffet. [Rådgivende ingeniørfirma 1] kan evt. vurdere arealet og et forholdsmæssigt beløb kan tillægges i givet fald Tryg fortsat er utilfreds med udgiftsposten, men det vil ikke nedbringe beløbet men derimod øge beløbet
- De knap 100.000 kroner er heller ikke opgjort korrekt/nøjagtigt. Der er omkostninger til flytning af løsøre, skimmelsanering, udtørring, prøver mm., som klager ikke ser fakturaer på, da Tryg selv afholder disse udgifter direkte med deres leverandører. Dette skal selvfølgelig også fordeles forholdsmæssigt til pkt. 2. Desuden betaler Tryg klager for ansættelse af projektleder i et vist omfang ca 24.000 kroner.
- Klager forstår ikke vigtigheden af skadesagen som helhed, når Tryg vælger at reducere 125.000 kroner med ca. 8 timer henset til sagens størrelse/omfang og ikke mindst varighed

Tryg henviser til Carsten Sennels glimrende artikel i Ugeskrift for Retsvæsen

Jeg er enig i, at artiklen er virkelig god, velskrevet og med en argumentation, der let forståeligt forklarer om emnet. Jeg har selv haft stor glæde af artiklen.

Jeg noterer mig i det konkrete tilfælde specielt følgende punkt i artiklen i forhold til bistand fra rådgivere, der ikke er Advokater

Det fremgår af artiklen, at 'Honoraret til sådanne rådgivere må som udgangspunkt kunne fastsættes til et rimeligt arbejdsvederlag, der afspejler, at de modsat advokater ikke er omfattet af de advokatetiske regler, obligatorisk ansvarsforsikring, uddannelsesmæssige krav mv.'.

Nu er det samtidigt således, at både [rådgivende ingeniørfirma 1] og [rådgivende ingeniørfirma 2] er omfattet af ansvarsforsikring, der om end den ikke ligefrem er obligatorisk, så er det nødvendigt med en professionel ansvarsforsikring som ingeniør, da man kan blive mødt med meget høje erstatningskrav. Der er næppe nogen ingeniører i markedet, der ikke har en ansvarsforsikring og der er næppe kunder, der benytter ingeniører uden at sikre sig at de har en ansvarsforsikring. En sådan ansvarsforsikring er således så obligatorisk om den kan være det i praksis uden at være lovpligtig.

Der er uddannelsesmæssige krav for ingeniører og de er underlagt reglerne i deres branchefor-ening. Om end det ikke er 100% sammenligneligt, så er der umiddelbart heller ikke meget stor forskel på de krav der skal opfyldes af en rådgivende ingeniør som [rådgivende ingeniørfirma 1] og [rådgivende ingeniørfirma 2] for at være en rådgiver i dette ords reelle betydning.

I den forbindelse bemærker jeg endvidere de ret høje timesatser, der ofte anvendes, når skønsmænd afhjemles i retten. Skønsmænd der også af baggrund er ingeniører. Her betales som regel blot den timesats, som ingeniører sædvanligvis arbejder efter. Det samme gælder andre vidner med ingeniørbaggrund.

Ingeniører der bistår kunder i skadesager bruger deres byggetekniske baggrund som ingeniører og bør naturligvis aflønnes med normal gængs timesats efter den medgåede tid.

At der i den konkrete skadesag er medgået en del tid skyldes blandt andet Trygs egne forhold.

Tryg anfører, at udgiften til bistand skal stå i rimeligt forhold til sagsgenstanden og omfanget af udbedringen af skaden efterlader rent økonomisk plads til et højere honorar end foreslået af Tryg.

Klager må på den baggrund bede om, at Ankenævnet tager stilling til, hvilken udgift til byggeteknisk bistand, som klager er berettiget til at få refunderet fra Tryg i skadesagen, idet 40.000 kroner synes urimeligt lavt sat i forhold til de konkrete omstændigheder i skadesagen.

Hvad angår bistanden fra mig inden klagen over for Tryg, så har jeg den 6. juli 2023 opgjort min faktura og oplyst, hvad der var indeholdt i min behandling af klagesagen med Tryg:

...

Beløbet synes ikke urimeligt, idet det efter fradrag af moms blot udgør 6.320 kroner for et relativt stort arbejde med at sætte sig ind i sagen og få sammenskrevet klagen til Tryg.

Det er ikke et rådgivningshonorar som ligger over, hvad andre tilsvarende firmaer beregner sig – tværtimod. Og jeg er naturligvis også omfattet af en ansvarsforsikring om end den ikke er lovpligtig, fordi det bør man være som rådgiver af flere grunde.

Klager henviser til præmisserne i kendelse 95336 og til at Tryg anerkendte at erstatte en udbedring af skaden efter klagen blev indbragt til Ankenævnet og at Tryg af klager fik lejlighed til at anerkende inden for de medgåede omkring 4 år, men fravalgte dette.

Klager har haft betydelige udgifter til bistand på grund af det langvarige sagsforløb, der er begrundet i en ikke korrekt udbedring af en vandskade, uanset at der for nyligt opstod endnu en vandskade i nogenlunde samme område.

Klager venter nu på at Ankenævnet afgør spørgsmålet om, hvilken udgift til bistand at Tryg bør betale

Klager har ved fremlæggelsen af sine udgifter til bistand ønsket at skabe forståelse for, at det har været ganske omkostningstungt for klager samlet set for klager at have en uenighed med Tryg, uanset at uenigheden er endt med at Tryg har anerkendt at erstatte udbedring af tidligere og nye vandskader.

Hvad Ankenævnet beslutter at klager har krav på beløbsmæssigt til bistand betalt af Tryg, er op til Ankenævnet at vurdere, men 40.000 kroner som tilbudt af Tryg ligger langt under, hvad det rent faktisk er kommet til at koste klager at få ret i sin klage til Tryg og i at der var fugt- og skimmelproblemer samt dermed dækning fra husforsikringen."

Selskabet har i brev af 4/1 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Det tidligere fremførte vedrørende omkostningerne i relation til nærværende sag fastholdes i sin helhed.

I relation til omfangsbestemmelse herunder i de ikke vandbelastede områder, har klagers rådgiver den 29. december 2024 [2023] sendt en mail til selskabet i relation til den nye vandskade.

Af denne mail fremgår det blandt andet, at der i den nye rørskadesag er foretaget yderligere skimmelundersøgelser, herunder skimmelundersøgelser i øvrige rum, som ikke er direkte fugtbelastet. Mailen fremlægges som **Bilag A**.

Med mailen fulgte en analyserapport. Rapporten fremlægges som **Bilag B**.

Vurderingen af omkostningerne til denne undersøgelse, vil derfor blive foretaget over den nye vandskade, der har skadenummer ..., og vil derfor ikke være en del af nærværende sag i nævnet.

Nærværende sag vedrører alene udbedringen af den tidligere, hvor selskabet har ladet tvivlen komme klager til gode i forbindelse med den nye rørskade, og derfor accepteret, at tilbyde dækning for udbedring af gulvet i pejsestuen, jfr. selskabets brev til klagers rådgiver dateret 5. juli 2023. Fremlagt af selskabet den 16. august 2023.

Sammenfattende fastholder selskabet, at den tilbudte erstatning for omkostninger i relation til sagen i Ankenævnet er rimelige, hvorfor det fastholdes, at der ikke skal tilbydes yderligere."

Klagerens repræsentant har i brev af 28/1 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Klager har tidligere oplyst, at klager er tilfreds med udfaldet af klagesagen, idet Tryg efter indbringelsen har anerkendt at erstatte en tilstrækkelig udbedring af den tidligere mangelfuldt omfangsbestemte rørskade og at erstatte den nuværende rørskade og dens følgeskade.

Det er klager som har påvist, at der var et yderligere vandskadeomfang med en skimmelvækst end tidligere fastlagt i den gamle vandskade og det er Tryg som har afvist dette gennem meget lang tid.

Det er alene klagers nødvendige udgifter til bistand for at kunne gå op imod Tryg og Trygs fejlagtige påstande om, at der ikke var en dækningsberettiget følgeskade af den tidligere rørskade, som ikke blev tilstrækkeligt omfangsbestemt og dermed tilstrækkeligt udbedret. Klager henviser til klagen og klagers klagesvar i sagen.

At det samtidigt blev påvist, at der i samme område igen er opstået en ny rørskade efterfølgende, ændrer ikke ved flere års uenighed mellem parterne nu er afsluttet med en anerkendelse fra Trygs side. Så kan Tryg kalde det, hvad Tryg vil, men det er et faktum, at klager fik medhold i, at der var en dækningsberettiget skade.

Der resterer en korrekt afgørelse i spørgsmålet om dækning for udgifter til rådgivning og undersøgelser

Tilbage står klager med en række udgifter til undersøgelser foretaget af [rådgivende ingeniørfirma 2], bistand ydet af [rådgivende ingeniørfirma 1] over for Tryg, idet klager ikke uden ingeniørens bistand og [rådgivende ingeniørfirma 2's] undersøgelser havde kunne klare dialogen med Tryg og selskabets fejlagtige påstande.

Endelig står klager med udgiften til at [klagerens repræsentant] har bistået klager forsikringsteknisk over for Tryg inden ankenævnsklagen.

Klager har forsøgt at formå Tryg til at anerkende uden at det var nødvendigt med en klage til Ankenævnet, men desværre var det ikke muligt, at få Tryg til at anerkende uden indbringe sagen for Ankenævnet.

Disse udgifter til undersøgelser og bistand mener klager, at han bør få refunderet af Tryg.

Om Tryg refunderer alle udgifterne over den her ene ankenævns sag eller vælger at fordele dem over de to skadesager, som Tryg åbenbart har valgt at sambehandle internt, er Trygs interne problem. Klager er ligeglad med den indbyrdes fordeling hos Tryg, som Tryg åbenbart gerne vil foretage. *Det som er vigtigt for klager er, at han får refunderet sine udlæg og inklusive renter i henhold til Forsikringsaftalelovens § 24 for de udgifter til undersøgelser og bistand, som klager har haft gennem flere år i sagen over for Tryg.*

Ankenævnet bedes tage stilling til de udgifter som klager har haft gennem årene i sagen mod Tryg, som endte i en anerkendelse af yderligere dækning.

Klager mener fortsat, at det beløb som Tryg - i egenskab af den part, der ikke fik ret i klagesagen og derfor har måtte anerkende dækning efter indbringelsen af klagen - er for lavt sat.

Klager venter nu på, at Ankenævnet tager stilling til, hvilket beløb klager – efter Ankenævnets opfattelse – bør være berettiget til, at få refunderet fra husforsikringen hos Tryg for klagers udgifter til undersøgelser og bistand gennem flere år i skadesagen."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Nævnet har fået forelagt følgende fakturaer:

- Faktura af 31/12 2019 vedrørende besigtigelse og fugtrapport fra fugtfirma 1 på 3.125 kr. inklusive moms
- Faktura af 4/2 2020 vedrørende 10,25 timers rådgivning for perioden 14/10 2019 til 29/1 2020 fra rådgivende ingeniørfirma 1 på 12.171,88 kr. inklusive moms
- Faktura af 17/6 2020 vedrørende analyse af udtagne prøver fra rådgivende ingeniørfirma 2 på 5.375 kr.
- Faktura af 27/7 2022 vedrørende 17,75 timers rådgivning for perioden 30/1 2020 til 29/7 2020 fra rådgivende ingeniørfirma 1 på 21.078,13 kr. inklusive moms
- Faktura af 10/7 2022 vedrørende 16 timers rådgivning for perioden 30/7 2020 til 10/7 2022 fra rådgivende ingeniørfirma 1 på 21.000 kr. inklusive moms
- Faktura af 17/10 2022 vedrørende bistand i sagen fra rådgivende ingeniørfirma 2 på 11.367,75 kr.

Ankenævnet for Forsikring

17.

99668

- Faktura af 20/12 2022 vedrørende 8,75 timers rådgivning for perioden 11/7 2022 til 20/12 2022 fra rådgivende ingeniørfirma 1 på 11.484,38 kr. inklusive moms
- Faktura af 21/12 2022 vedrørende udarbejdelse af notat af 16/1 2023 fra rådgivende ingeniørfirma 2 på 4.481,25 kr.
- Faktura af 13/4 2023 vedrørende 7 timers rådgivning for perioden 21/12 2022 til 13/4 2023 fra rådgivende ingeniørfirma 1 på 9.187,50 kr. inklusive moms
- Faktura af 6/7 2023 vedrørende klagerens repræsentants bistand i skadesagen med selskabet på 7.900 kr. inklusive moms
- Faktura af 21/8 2023 vedrørende 4 timers rådgivning for ældre fugtskade og 9,5 timers rådgivning for ny fugtskade for perioden 14/4 2023 til 21/8 2023 fra rådgivende ingeniørfirma 1 på 17.718,75 kr. inklusive moms

Af mail af 19/2 2020 fra rådgivende ingeniørfirma 1 fremgår bl.a.:

"Du har medio oktober 2019 kontaktet mig ang dækningsberettiget og udført fugtskade i 2018. Årsag til at du kontakter mig er, at du og din frue har konstateret fugt/mug lugt i primært stue og soveværelse/NØ værelse.

Forløb af fugtskade har i korte træk ca været som følger:

Ca ultimo sommeren 2018 konstaterer du, at døre i Ø ende af mellemgang går på karme.

Skade anmeldes til Tryg, og godkendes som værende dækningsberettiget.

Der konstateres utæt rørsamling i Ø ende af mellemgang; rørsamling udbedres.

Trægulv i Ø ende af mellemgang og NØ værelse fjernes.

Trægulv i V ende af mellemgang fjernes ikke.

I Ø ende af mellemgang og NØ værelse ses våd Rockwool, vand på fugtspærre over beton, og opfugt beton.

Tryg/[skadeservicefirma] udtørre betondæk i Ø ende af mellemgang og NØ værelse.

FT oplyser, at der ikke var fugtspærre/plastdække i NØ værelse.

Om der var fugtspærre/plastdække i mellemgang vides ikke.

Udtørringen udføres i/fra NØ værelse.

FT oplyser, at der var opsat varmeblæser i NØ værelse, men ikke i Ø ende af mellemgang

Udtørringen udføres med 1 stk varmeblæser, og 1 stk lille el-varmer lånt af FT (blev ikke leveret tilbage til FT).

Udtørringen varede 5-6 uger.

Nye trægulve blev lagt.

FT har anmodet om følgende fra Tryg:

Udtørringsrapporter, hvilket ikke er kommenteret eller modtaget fra Tryg.

Fugtmåling-resultater, hvilket ikke er kommenteret eller modtaget fra Tryg.

Følgende har FT ikke modtaget:

Skimmelsvamp kontrol-analyser.

Fugtundersøgelse fra ultimo december 2019

[Fugtfirma 1] har 27-12-2019 undersøgt luftforholdene mellem betondæk og trægulve i Ø mellemgang, NØ værelse og stue. Resultaterne fremgår af vedhæftede rapport, incl skitse.

[Fugtfirma 1] vurderer:

'Vi vurderer ikke, at der er tale om konstruktionsbestemt grundfugt, ikke så lokalt, og så tæt på tidligere skade. Vi har nogen helt klar referencemålinger under stuegulvet, og under værelsesgulvet – se vedhæftede skitse/billede.'

[Fugtfirma 1] anbefaler følgende tiltag:

'Dele af gulvet i spisestuen, og på værelset, og under indbygningsskabene fjernes som min. i det markerede område, som er anvist på vedhæftede skitse. Dette betyder at indbygningsskabene demonteres i nødvendigt omfang. Det blotlagte betonlag afrenses i nødvendigt omfang, og der vil formentlig blive tale om yderligere en udtørring af betonlaget under indbygningsskabene, og i stuen, og på værelset.'

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående, samt gennemgang af sagens akter, tegninger og bygningen vurderes følgende:

Rapport fra [fugtfirma 1] af 27-12-2019 vurderes som retvisende.

Betondæk er som minimum opfugtet i mellemgang, NØ værelse og stue.

Luftforholdene, og dermed fugtforholdene, mellem betondæk og trægulve i Ø mellemgang, NØ værelse og stue er på et niveau, der medfører vækstbetingelser for skimmelsvamp.

Tiltag

Følgende trægulve (træværk og fugtspærre) demonteres i:

entre-mellemgang

NØ værelse

vinkelstue, herunder lette skillevægge om værelse mod stue

værelse mod stue.

Betondæk undersøges for evt skimmelsvamp.

Såfremt der konstateres skimmelsvamp, udføres skimmelsvamp sanering.

Betondæk udtørres.

Trægulve retableres eller nye lægges.

NB! Skimmelsvamp og udtørring skal 100% afgrænses, og afrapporteres."

Ankenævnet for Forsikring

19.

99668

Af laboratorieanalyse af 16/6 2020 fra rådgivende ingeniørfirma 2 fremgår bl.a.:

Prøver fra konstruktionsoverflader

Mycometer (MY), tapeaftryk (TA) og kontaktaftryk (KA)

ID	Lokation	Identifikation	CFU	Mycometer tal			Vækst
				A	B	C	
KA1, TA2	Stue ved mellemgang, mod skab i mellemgang, underside trægulv	<i>Aspergillus versicolor</i> 100 <i>Penicillium spp.</i> 200	300				Vækst
KA3, MY4	Stue ved mellemgang, mod skab i mellemgang, på betondæk	<i>Aspergillus versicolor</i> 100 <i>Penicillium spp.</i> 200	300			1141	
KA5, TA6	Stue ved pejs, hjørne mod SV, underside trægulv	<i>Aspergillus versicolor</i> 1 <i>Cladosporium spp.</i> 2	3				Ikke vækst
KA7, MY8	Stue ved pejs, hjørne mod SV, på betondæk	<i>Aspergillus versicolor</i> 50 <i>Penicillium spp.</i> 15 <i>Cladosporium spp.</i> 2	67		50		

Resultaterne fra Mycometer testen inddeles i følgende kategorier (iflg. Producenten):

A	Mycometer tal mellem 0 – 25	Niveauet af skimmelsvamp er ikke over normalt baggrunds niveau.
B	Mycometer tal mellem 26 – 450	Niveauet af skimmelsvamp er over normalt baggrunds niveau. Dette skyldes ophobning af svampesporer, men kan dog i enkelte tilfælde skyldes vækst af skimmelsvamp. Kun i særligt sensitive sager vil man overveje at skifte materialet.
C	Mycometer tal over 450	Målingen viser vækst af skimmelsvamp. Materialet bør som udgangspunkt skiftes, med mindre, der er gode argumenter imod dette.

Resultaterne fra aftryks-analysen (total-tal) inddeles i følgende kategorier (Sbi-anvisning nr. 204):

0 - <10 cfu	Ringe forekomst af spirogydygtige skimmelsvampe.
10 – 50 cfu	Moderat forekomst af spirogydygtige skimmelsvampe.
>50	Massiv forekomst af spirogydygtige skimmelsvampe.

Af notat af 16/1 2023 fra rådgivende ingeniørfirma 2 fremgår bl.a.:

"BAGGRUND OG FORMÅL

I forbindelse med en vandskade i august 2018, har skadelidte og dennes rådgiver fra [rådgivende ingeniørfirma 1], forsøgt at navigere i et længere afklarende skadesforløb med skadelidtes forsikringsselskab Tryg Forsikring. Herunder er der forsøgt udredning af flere undersøgelser og forsøg på skadesudbedring, udført af forsikringsselskabets tilknyttede skadeservicefirmaer. Forløbet opstarede i år 2018 og er fortsat igangværende. For at opnå en uvildig vurdering af skadesforløbet, har skadelidtes rådgiver kontaktet [rådgivende ingeniørfirma 2], som har en mangeårig erfaring med sagsforløb i relation til fugtskader, herunder forekomst af skimmelsvamp samt tilgang til egnet skadesudbedring.

Som et led i nærværende proces har skadelidte ..., på vegne af ham selv, bemyndiget [rådgivende ingeniørfirma 2] til at korrespondere med Tryk Forsikring.

Efterfølgende for et møde på skadesadressen ... den 15. august 2022 samt i forlængelse af modtaget sagsmateriale, udarbejdede vi en mailskrivelse dateret 14. september 2022, med kommentarer og spørgsmål til sagsforløbet, herunder spørgsmål til allerede gennemførte tiltag. I vores mailskrivelse anbefalede vi, at vores stillede spørgsmål blev afklaret ved forsikringselskabet.

Sidenhen har skadelidtes og dennes rådgiver, ytret behov for et officielt notat hvor punkterne fra tidligere fremsendte mailskrivelse fremgik. Derfor er nærværende notat udarbejdet.

...

SAMMENFATNING, SPØRGSMÅL OG VIDERE FORLØB

A. Der er flere observationer som indikerer, at der ikke er tale om opstigende grundfugt. Vi henviser til punkterne 2b, 3a, 6b. Jf. ældre tegningsmateriale er ejendommens opført med 10 cm råbeton som er udlagt på en 0,075 mm plastikfolie (formentlig en støbefolie) som igen er udlagt på 20 cm singles. Denne konstruktion er kappilarbrydende, hvorfor der ikke burde være opstigende grundfugt i terrændækket. Forholdet kan afdækkes endeligt ved at hugge gennem terrændæk for fysiks at kortlægge konstruktionen samt supplere med materialeprøver med henblik på VTV (vejetørre-veje) og ligevægt (Rf) test. Se også nedenstående punkt E for anbefalinger vedrørende

B. Findes der dokumentation for omfangsbestemmelse af skaden i 2016 og skaden i 2018?

Hvis ikke en grundig omfangsbestemmelse med fugtmålinger og udtagelse af prøver er fundet sted,

vurderer vi ikke at skaden indledningsvist har været korrekt omfangsbestemt. Som et led i en sådan

omfangsbestemmelse bør der også foretages reference åbninger til konstruktioner som vurderes uden for vandskade påvirkning.

C. Med hensyn til skaden i 2018, findes der da dokumentation for at skaden ikke har medført fugt og vækst af skimmelsvamp ind i rum 05, 06, 07, 08 eller andre rum som grænser op til entre rum 01? Eller er omfanget baseret på en tro på at vandskaden ikke har påvirket mere end entre 01 og soveværelse 04? Dokumentation for ovenstående kunne være i form af fugtmålinger, kombineret med test for bestemmelse af skimmelsvampevækst, herunder artsbestemmelse. På nuværende tidspunkt er der dokumentation for kraftig skimmelsvampevækst gulvområder i rum 05, 06 og 07, hvor der dels er registreret oprindelige strøer og opklodsning med massiv synlig skimmelsvampevækst eller der er udtaget skimmelsvampe tests, som viser markant skimmelsvampevækst. Vi henviser til punkterne 5.a. og 7.a.

D. Flere forhold peger i retning af at udførte tiltag for omfangsbestemmelse og udbedring af skaden, har været utilstrækkelige. Vi anbefaler at skaden omfangsbestemmes i en kombination af relevante åbninger, korrekte fugtmålinger og korrekt udvalg af skimmelsvampeprøver. Når skaden er endeligt

omfangsbestemt, bygningsdele er korrekt saneret og overflader er korrekt rengjorte, anbefaler vi kraftigt at der foretages kvalitetssikring af uvildigt skimmelsvampe rådgivningsfirma, med prøvetagning for bestemmelse af skimmelsvampevækst og løst liggende skimmelsvampe materiale.

E. Skaden i opholdsstuen er afvist på et tvivlsomt grundlag. Begrundelsen er umiddelbart, at det findes usandsynligt at skaden i entre 01 kan vandre 6-7 meter ind i stuen 07. Vi gør opmærksom

på at det er uvist hvor længe en eventuel siveskade har stået på og at vandskader erfaringsmæssigt sagtens kan løbe langs afstande på 6-7 meter og mere. Vi gør opmærksom på at skadens oprindelige omfang er fundet utilstrækkelig af flere omgange, og dette senest af forsikringsselskabets egen undersøger, se punkt 8.b. Vi vurderer ikke at skadens endelige omfang har været afdækket i forløbet i år 2018/2019, hvorfor det ikke med sikkerhed vides, hvor stor skaden oprindeligt har været. Hvorvidt der kan være tale om 'andre konstruktionsmæssige årsager', anbefaler vi at dette afdækkes ved reference-undersøgelse af betondækket i mere relevante områder, som f.eks. i rum 9, 10 eller 11, hvor vi skønner at risikoen for påvirkning af vandskaden fra vandskaden i år 2018, er minimal. Vi anbefaler at referenceundersøgelserne af betondæk gennemføres både langs fundament og væk fra fundament. Hensigten med undersøgelserne er at afdække forekomst af opstigende grundfugt eller kuldebroer ved fundamenter.

F. På nærværende grundlag (dvs. de modtagne dokumenter), vurderer vi at der ikke er foretaget kvalitetssikring af udførte udbedringstiltag som kan dokumentere at skaden har været tilstrækkeligt

håndteret fra starten. Der foreligger således ingen kvalitetssikringsrapporter med relevante fotos samt relevant laboratorieteknisk og måleteknisk dokumentation, som kan understøtte at udførte saneringstiltag har været tilstrækkelige. Alene det forhold at der fortsat kan ses synlig forekomst af massiv grøn skimmelvækst under strøgulve i bl.a. spisestue 06, er en klar indikator for at saneringstiltag ikke har været tilstrækkelige under hele forløbet.

Set i lyset af nærværende gennemgang af modtagne dokumenter vedrørende sagsforløbet, skal vi anmode at TRYG Forsikring revurderer sagsforløbet, herunder hvorvidt der foreligger dokumentation for omfangsbestemmelse af skaden i år 2018/2019 inklusive resultat af relevante laboratorieprøver, samt hvorvidt der foreligger kvalitetssikring af den udførte skimmelsvampesanering og skimmelsvamperengøring, inklusive resultat af relevante laboratorieprøver.

Såfremt ovenstående ikke er muligt, skal vi bede at TRYG Forsikring iværksætter en bestemmelse af uhensigtsmæssig fugtskaderelateret skimmelsvamp i gulvkonstruktionen, herunder omfang af skaden. På nærværende grundlag vurderer vi at denne bestemmelse som minimum skal omfatte rum 01, 04, 05, 06, 07 og muligvis også rum 08. Omfanget af bestemmelsen, bør afgrænses i takt med undersøgelsen på stedet. Vi anbefaler at forsikringstager og Tryg Forsikring enes om et egnet firma til den foreslåede undersøgelse.

På vegne af forsikringstager, beder vi at TRYG Forsikring snarest besvarer denne skrivelse, set i lyset af det i forvejen, meget lange sagsforløb."

Af tilbudsliste af 5/7 2023 fremgår bl.a.:

"Beskrivelse

Rørbrud på badeværelset samt i ganggulvet i entre/gang.

[Fugtfirma 2] har lavet fugtundersøgelse, og det er denne som ligger til grund for omfanget samt tilbudsgrundlaget.

[Fugtfirma] står for affugtningen, og her er det ... der skal kontaktes på telefon ... af håndværkeren i god tid, sådan at de har mulighed for at planlægge arbejdet.

[Skadeservicefirma] står for levering af flyttekasser til forsikringstager, som selv nedpakker deres indbo. Og dette hjemtages til opmagasinering hos [skadeservicefirma].

[Skadeservicefirma] står ligeledes for saneringen samt for kvalitetstest.

Kontaktperson hos [skadeservicefirma] er ...

Skadelidte har i første omgang valgt at blive i huset, der skal laves gangbroer i enkelte rum og opsættes støvvægge.

De bydende står selv for endelig opmålingen af antal m2.

Omfang – forsikring.

...

Tillægspris udenfor tilbudsindhentning – skade nummer ... 04-08-2018

Nedenstående arbejde skal prissættes, men skal **IKKE** indeholdes i den samlede tilbudssum!

Pejsestuen – Der er ca. 32 m2 gulv

- Komplet optagning samt bortskaffelse af eks gulvkonstruktion, ned til klaplageret. Incl Fodpaneler
- levering og opbygning af komplet ny gulvkonstruktion, incl lægning af nyt Eg Plank 14 mm.
- Fugtspærre – Kertostrøer – 50 mm isolering – 22 mm gulvspån. Afsluttes med 3' hvidmalet fodpaneler. Som stryges over med en gang maling. Eks. Radiator opklødes.
- Etablering af midlertidige opklodset strøkonstruktion, hvorpå der udlægges en tynd plastfolie som fæstnes til vægge, således at der foretages koncentreret udtørring under afdækningen.
- Eks El-kontakter langs gulv de/genmonteres i forbindelse med gulv arbejdet

Samlet pris 79.720,00 Kr. ekskl. moms."

Nævnet udtaler:

Klageren anmeldte i august 2018 en rørskade i gulvkonstruktionen i entreen med vandskade til følge. Selskabet anerkendte dækning. Herefter blev der konstateret mug i gulvbelægningen i soveværelset, som blev udbedret. I 2019 fik klageren foretaget yderligere undersøgelser, hvorved der blev konstateret skimmelvækst i den tilstødende pejsestue. klageren gjorde herefter gældende, at skimmelvæksten var en følge af vandskaden i 2018, hvilket selskabet afviste. Klageren indbragte sagen for nævnet den 17/4 2023.

Selskabet foranledigede yderligere undersøgelser af ejendommen, hvor der blev konstateret en ny vandskade. Som følge heraf valgte selskabet at lade tvivlen komme klageren til gode og tilbød efter sagens indbringelse for nævnet at udbedre skimmelskaden i pejsestuen med 99.650 kr. inklusive moms.

Ankenævnet for Forsikring

23.

99668

Twisten for nævnet omhandler herefter klagerens krav på dækning af sagsomkostninger. Klageren har fremlagt fakturaer for afholdte udgifter til repræsentant på 7.900 kr. og til teknisk bistand på 116.989,64 kr. Klageren har anført, at bistanden skyldes selskabets skadebehandling.

Selskabet har tilbudt at dække klagerens sagsomkostninger med 40.000 kr. Selskabet har anført, at de af klageren afholdte udgifter ikke er rimelige i forhold til en sagsgenstand, der ikke overstiger 100.000 kr.

Nævnet bemærker, at klagerens repræsentant er forsikringsuddannet, men ikke er jurist eller advokat, hvorfor forholdet ikke kan henføres under forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3.

Det følger af nævnets praksis, at klageren kan kræve udgifter til sagkyndig bistand i øvrigt dækket, hvis udgifterne har været rimelige og nødvendige at afholde.

Efter en gennemgang af sagen og efter en samlet vurdering finder nævnet, at der ikke er grundlag for at pålægge selskabet at dække yderligere sagsomkostninger. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at selskabet har tilbudt at dække klagerens sagsomkostninger med 40.000 kr., og at klagerne efter nævnets opfattelse ikke har godtgjort omstændigheder, der giver nævnet grundlag for at pålægge selskabet at dække rimelige og nødvendige sagsomkostninger i videre omfang end sket.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Ankenævnet for Forsikring

24.

99668

Klageren får ikke medhold.

Klagegebyret tilbagebetales, idet selskabet i forbindelse med sagens behandling for nævnet delvist har imødekommet klagerens krav.

Jens Kruse Mikkelsen

formand